

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA
Egészségügyi Koordinációért és EU-ügyekért Felelős
Helyettes Államtitkár

Iktatószám: /EAHUF

A komplex vizsgáztatás szabályairól szóló 315/2013. (VIII.28.) Korm. rendelet 3.§. (2) bekezdésében foglaltak alapján az alábbi tartalmú szakmai vizsga szóbeli tételleit **jóváhagyom.**

Budapest, 2014. június „ 25 „

dr. Páva Hanna

helyettes államtitkár

OKJ azonosítószám	55 723 13
Szakképesítés megnevezése	Onkológiai szakápoló
Vizsgatevékenység megnevezése	Szóbeli vizsgatevékenység
Vizsgafeladat megnevezése	Elméleti ismeretek reprodukálása
Vizsgafeladat időtartama	45 perc (felkészülési idő 30 perc, válaszadási idő 15 perc)
Vizsgafeladatok száma	30
Elektronikus elérési út	www.etiped.hu
Készítette	Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet Egészségügyi Emberi Erőforrás Fejlesztési Főigazgatósága
Jogszabályi háttér	Az emberi erőforrások minisztere ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 37/2013. (V. 28.) EMMI rendelet; Az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet

Emberi Erőforrások Minisztériuma

55 723 13 Onkológiai szakápoló

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Elméleti ismeretek reprodukálása

A vizsgafeladat időtartama: 45 perc (felkészülési idő: 30 perc, válaszadási idő 15 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 40 %

A 315/2013. (VIII.28.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételeit a 24728-3/2014/EAHUF számon kiadom.

2014

GYEMSZI

Egészségügyi Emberi Erőforrások Főigazgatóság

A vizsgafeladat ismertetése:

A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsgakérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben szereplő szakmai követelménymodulok témaköreinek mindegyikét tartalmazzák.

A feladatsor első részében találhatóak az 1–30-ig számozott, **A** és **B** feladatot tartalmazó vizsgakérdések. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételsor a 37/2013. (V.28.) EMMI rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

2 / 63

Hitelesítve:

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

1. A.

Ismertesse a citosztatikus gyógyszeres kezelés általános jellemzőit, csoportosítsa a lehetséges mellékhatásokat és ismertesse azok megelőzési és gyógyítási lehetőségeit!

1. B.

Foglalja össze a táplálkozással és a túlzott alkoholfogyasztással kapcsolatos rizikófaktorokat, sorolja fel azok szerepét a rosszindulatú daganatok és megelőző állapotok kialakulásában, elemezze a prevenciók lehetőségeit!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

2. A.

Ismertesse a rehabilitáció fogalmát, céljait és feladatait! Beszéljen részletesen a hosszútávú onkológiai rehabilitációról!

2. B.

Foglalja össze az emlődaganatok kezelésének általános alapelveit és ismertesse a szakápoló feladatait az emlőműtétet követő posztoperatív ápolási szakokban!

Hitelesítve:

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

3. A.

Mutassa be a Magyar Gyermekonkológiai és Gyermekhematológiai Hálózatot, sorolja fel központjait és ismertesse működése lényeges elemeit, foglalja össze a gyermekkori daganatok kezelésének speciális jellemzőit!

3. B.

Magyarázza el a kiégési (burn out) szindróma fogalmát, ismertesse tüneteit és tegyen megelőzési javaslatot egy onkológiai osztályon dolgozó ápolási vezetőnek dolgozói kiégésének megelőzésére!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

4. A.

Sorolja fel a rosszindulatú daganatok szűrővizsgálatainak fajtáit a különböző daganat lokalizációk szerint! Ismertesse a szűrővizsgálatokban rejlő lehetőségeket és fogalmazza meg a nehézségeket!

4. B.

Foglalja össze a fej-nyaki daganatok terápiás megoldásait és ismertesse a posztoperatív rehabilitációs lehetőségeket! Készítse fel gégetumoros betegét a műtétet követő ébredésre és közvetlen posztoperatív állapotára!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

5. A.

Mutassa be az egyesületek, betegszervezetek és alapítványok szerepét a daganatos betegségek megelőzésében, a korai diagnosztikában és a szűrésben, valamint a gyógykezelésben és a rehabilitációban! Soroljon fel magyarországi szervezeteket és egynek ismertesse céljait, tevékenységét!

5. B.

Sorolja fel és csoportosítsa a leggyakrabban alkalmazott izotópos terápiás beavatkozásokat és azok indikációs területeit! Ismertesse az izotópkezelés kapcsán betartandó sugárhigiénés rendszabályokat!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

6. A.

Ismertesse a tumormarkerek fajtáit, sorolja fel milyen tumormarker vizsgálatok végezhetőek a különböző daganatos betegségekben és jellemezze azok lehetőségeit a betegség diagnózisában és követésében!

6. B.

Foglalja össze a palliatív medicina általános jellemzőit és ismertesse a fájdalomcsillapítás terápiás elveit és foglalja össze gyógyszeres és nem gyógyszeres lehetőségeit!

Hitelesítve:

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

7. A.

Ismertesse az onkológiai ellátás intézményrendszerét és emelje ki elemeinek legfontosabb jellemzőit a daganatos betegek ellátásában!

7. B.

Foglalja össze a hematológiai malignitások (Hodgkin-kór, Non-Hodgkin lymphoma, leukémiák) általános komplex kezelési elveit és emeljen ki jellemző ápolási feladatokat, ezen betegségek kezelése kapcsán!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

8. A.

Ismertesse a patológia szerepét a daganatos betegségek diagnosztikájában és terápiájában! Soroljon fel jellegzetességeket a hisztokémia, immunhisztokémia és a citopatológia vonatkozásában és azok szerepéről a patológiai véleményalkotásban!

8. B.

Ismertesse az onkológiai sürgősségi állapotokat és sorolja fel a szakápoló feladatait az alapvető életfunkciók megfigyelésében, dokumentációjában és a sürgősségi helyzetek ellátásában!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

9. A.

Magyarázza el a magyarországi jellegzetes táplálkozási szokásokban rejlő daganat-kialakulási veszélyeket és javasoljon táplálkozási tervet emésztőrendszeri daganatok megelőzésére!

9. B.

Beszéljen a központi idegrendszeri daganatos betegségek diagnosztikus és terápiás lehetőségeiről és ismertesse a szakápolói feladatokat az agydaganatos posztoperatív betegek monitorizálásában és ápolásában!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

10. A.

Ismertesse a daganatos betegek komplex multimodális ellátásának alapelveit és részeit!

10. B.

Ismertesse a hospice- filozófia- és ellátás lényegét és sorolja fel a szakápoló segítségnyújtási lehetőségeit a haldokló beteg kísérése során!

Hitelesítve:

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

11. A.

Ismertesse a szupportív terápia fogalmát, sorolja fel lényegi elemeit és szerepét az onkológiai ellátásban!

11. B.

Mutassa be a lágyszövetdaganatok és a csontdaganatok kezelésének alapelveit és beszéljen részletesen a gyógyszeres kezelések lehetőségeiről!

Hitelesítve:

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

12. A.

Magyarázza el a rosszindulatú daganatos betegek gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz támogatási rendszerének lényeges elemeit és ismertesse a segédeszközök szerepét a rehabilitációban!

12. B.

Ismertesse a sugárterápia elvi alapjait és szerepét az onkológiai ellátásban! Ismertesse a szakápoló szerepét emlődaganatok sugárkezelése kapcsán! Részletezze a leggyakoribb rövidtávú mellékhatásokat!

Rauk Editt

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

13. A.

Sorolja fel a here és a pénisz malignus daganatos betegségeit! Ismertesse a komplex kezelés lehetőségeit és beszéljen részletesen a gyógyszeres terápia lehetőségeiről!

13. B.

Fejtse ki a Nemzeti Rákregiszter működésének lényegét és jelentőségét! Ismertesse a daganatos betegségek magyarországi epidemiológiáját, rák morbiditási és mortalitási adatait!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

14. A.

Ismertesse a tüdő rosszindulatú daganatait, sorolja fel a kezelés általános alapelveit és részletezze a sebészeti terápia lehetőségeit! Sorolja fel a tüődaganatos beteg posztoperatív ápolási szükségleteit! Magyarázza el a légzőtorna szerepét betegének!

14. B.

Soroljon fel komplementer illetve alternatív gyógymódokat, ismertesse azok előnyeit és beszéljen az onkológiai terápiát akadályozó illetve veszélyeztető lényeges elemeiről!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

15. A.

Fejtse ki a vastagbél daganatos betegek általános kezelési elveit és térjen ki részletesen a betegség sebészeti kezelési lehetőségeire! Ismertesse a szakápoló feladatait a műtéti előkészítés és a posztoperatív ellátás során!

15. B.

Fejtse ki a pszichoonkológia fogalmát és ismertesse a szakápoló feladatait a pszichés támogatásban az onkológiai szűrővizsgálatok kapcsán!

Hitelesítve:

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

16. A.

Ismertesse a máj és hasnyálmirigy daganatos betegségeit és kezelésük sarokpontjait! Részletezze a szakápolási feladatokat az előrehaladott hasnyálmirigy rákos beteg esetében!

16. B.

Foglalja össze a daganatos betegségek immunológiai vonatkozásait és ismertesse a daganatok immunterápiájának lényeges elmeit és gyógyszerfajtaíat!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

17. A.

Sorolja fel a gyermekkori daganatok leggyakoribb fajtáit és ismertesse a kezelésük alapvető elemeit! Részletezze a szakápoló speciális ápolási feladatait daganatos gyermek kezelése során!

17. B.

Ismertesse a totális fájdalom fogalmát és elemezze a kezelés lehetőségeit az al csoportok bontásának megfelelően!

Hitelesítve:

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

18. A.

Elemezze a testmozgás jelentőségét a daganatos betegek rehabilitációjában! Ismertesse a mozgásterápia lehetőségeit! Sorolja fel a mozgásterápia kapcsán figyelembe veendő veszélyeztető tényezőket!

18. B.

Ismertesse a pajzsmirigy és mellékpajzsmirigy daganatos betegek ellátási specialitásait! Beszéljen a hangszalagbénulás és a gégeoedema klinikai jeleiről és az ellátás lehetőségeiről!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

19. A.

Ismertesse az emlőrák kialakulásának rizikófaktorait! Fogalja össze az emlőrák diagnosztikáját és ismertesse a szűrővizsgálatok lehetőségeit!

19. B.

Beszéljen a holisztikus betegellátásról, ismertesse a holisztikus ellátás alapelemeit és filozófiáját!

Hitelesítve:

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

20. A.

Sorolja fel a gyomor daganatos betegségeit, ismertesse a komplex kezelés lehetőségeit és beszéljen részletesen a műtéti gyógykezelés lehetőségeiről! Foglalja össze a szakápoló feladatait a műtéti előkészítés és a posztoperatív ápolás során!

20. B.

Sorolja fel az onkológiai betegek szexuális problémáit, térjen ki az emlőműtött és stomás betegek problémáira is! Sorolja fel a genetikai tanácsadás, a fogamzásgátlás főbb kritériumait!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

21. A.

Ismertesse a vese és hólyagdaganatok fajtáit, rizikótényezőit! Beszéljen részletesen a gyógyszeres és immunkezelés lehetőségeiről!

21. B.

Ismertesse a stomás betegek mindennapi életének kihívásait és jellegzetességeit (táplálkozás, öltözködés, utazás, sport)! Beszéljen a stomás betegek lelki és testi rehabilitációjáról!

Hitelesítve:

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

22. A.

Ismertesse a prosztatata daganatos betegségeit és a komplex ellátás lehetőségeit! Beszéljen részletesen a gyógyszeres és hormonális terápia ellátásáról!

22. B.

Csoportosítsa a mesterséges táplálás formáit és javaslatait! Beszéljen a parenterális táplálás előnyeiről és rizikótényezőiről! Soroljon fel speciális szondatípusokat!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

23. A.

Ismertesse a leggyakoribb nőgyógyászati daganatokat (petefészekrák, méhnyakrák) sorolja fel a komplex kezelés irányelveit! Beszéljen részletesen a műtéti megoldásokról és a szakápoló feladatairól a posztoperatív ápolás során!

23. B.

Ismertesse a daganatos betegek táplálkozásának és táplálásának alapelveit! Beszéljen a táplálék kiegészítők, vitaminok szerepéről! Soroljon fel speciális, daganatos betegek számára alkalmazható tápszereket!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

24. A.

Ismertesse a radiológiai képalkotó vizsgálatok (UH, CT, MRI, PET) szerepét az onkológiai ellátásban (diagnosztika és követés)! Sorolja fel az egyes vizsgáló eljárások előnyeit és hátrányait!

24. B.

Foglalja össze a terminális betegek ellátása kapcsán jelentkező leggyakoribb tüneteket és azok ellátásának lehetséges módjait!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

25. A.

Ismertesse részletesen a jó- és rosszindulatú daganatok pathológiai különbségeit! Beszéljen a rákmegelőző állapotokról és magyarázza el a differenciálódás és a metasztázis képződés folyamatát!

25. B.

Sorolja fel a hormonterápia alkalmazásának lehetőségeit a malignus daganatok kezelésében és térjen ki részletesen az emlődaganatok kezelésében játszott szerepére!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

26. A.

Beszéljen az onkológiai sebészeti kezelés elveiről! Ismertesse részletesen a szervkímélő és szervmegtartó műtétek jelentőségét! Ismertesse a metasztazektómia elvégzésének lehetőségeit!

26. B.

Ismertesse a folyadékellátás szerepét a daganatos betegek kezelése és gondozása kapcsán! Beszéljen a hydrálás jelentőségéről! Soroljon fel a kezelése kapcsán alkalmazott infúziós oldatokat! Értelmezze a folyadék egyensúly fontosságát idős daganatos beteg kezelése kapcsán!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

27. A.

Foglalja össze a daganatok figyelmeztető jeleit! Ismertesse az önvizsgálatok lehetőségét és jelentőségét az egyes daganatfajtákban (bőr, szájüreg, mell, here)!

27. B.

Magyarázza el a tracheostomával élő személy életviteli nehézségeit! Beszéljen a korszerű segédeszközökről! Ismertesse a szakápoló feladatait a stomás beteg gondozásában!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

28. A.

Ismertesse az endoszkópos vizsgálóeljárások lényegét, sorolja fel diagnosztikus és terápiás alkalmazási lehetőségeiket a malignus betegségek ellátásában. Hogyan készíti elő betegét felső passage vizsgálatra!

28. B.

Ismertesse a WHO gyógyszeres fájdalomcsillapítási lépcsőjét! Beszéljen a morfin és morfin-származékok alkalmazási lehetőségeiről és ismertesse részletesen a lehetséges mellékhatásokat!

Rauk Editt

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

29. A.

Ismertesse a daganatok mellkas-sebészeti ellátásának vonatkozásait! Sorolja fel a mellkasi műtétek utáni szövődeményeket és a szakápoló feladatait a posztoperatív ellátása szakban!

29. B.

Jellemezze a genetikai vizsgálatok jelentőségét a daganatok diagnosztikájában és terápiájában! Nevezzen meg genetikailag szűrhető rákmegelőző állapotokat és azok jelentőségét a családkövetésben- és tervezésben!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

30. A.

Ismertesse a hagyományos és speciális laboratóriumi diagnosztikai eljárásokat és azok szerepét a daganatos betegek kezelésében, a kezelés mellékhatásainak monitorizálásában és a betegség kiterjedésének és prognosztikájának meghatározásában!

30. B.

Jellemezze a bőrgyógyászati daganatos betegségeket és sorolja fel a komplex terápia lehetőségeit és beszéljen részletesen a sebészeti beavatkozások szerepéről!

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

1. A.

Ismertesse a citosztatikus gyógyszeres kezelés általános jellemzőit, csoportosítsa a lehetséges mellékhatásokat és ismertesse azok megelőzési és gyógyítási lehetőségeit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- citosztatikus kezelés, kemoterápia
- szervrendszerek szerinti (vese, máj, csontvelő, csont, szív) toxicitás
- hányinger, hányás, hajhullás, allergiás reakciók
- ideje szerint (azonnali, akut, szubakut, késői)
- hydrálás, hányáscsillapítása

1. B.

Foglalja össze a táplálkozással és a túlzott alkoholfogyasztással kapcsolatos rizikófaktorokat, sorolja fel azok szerepét a rosszindulatú daganatok és megelőző állapotok kialakulásában, elemesse a prevenció lehetőségeit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- obezitás, MBI, testzsír növekedés, kevés rost
- kalória-, protein malnutrició, vitaminhiány, higiénie károsodás
- testséma kontroll elvesztése
- praecancerosus, leukoplakia
- diéta, táplálkozási tanácsadás, alkoholprevenció

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

2. A.

Ismertesse a rehabilitáció fogalmát, céljait és feladatait! Beszéljen részletesen a hosszútávú onkológiai rehabilitációról!

Kulcsszavak, fogalmak:

- szervezett tevékenység
- megmaradt képességek, beilleszkedés a közösségbe
- orvosi, nevelési, foglalkozási és szociális intézkedések tervszerű együttese
- egyénre szabott, de a rehabilitálandó ember tevételes részvétele is kell

2. B.

Foglalja össze az emlődaganatok kezelésének általános alapelveit és ismertesse a szakápoló feladatait az emlóműtétet követő posztoperatív ápolási szakokban!

Kulcsszavak, fogalmak:

- stadiumfelmérés, TNM, sentinel, rizikóbeosztás
- multimodális kezelés (sebészet, kemo, sugár, hormon, biológiai)
- megfigyelés, lymph
- oedema, váladék (vákumdrenázs), oktatás, psychés kísérés

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

3. A.

Mutassa be a Magyar Gyermekonkológiai és Gyermekhematológiai Hálózatot, sorolja fel központjait és ismertesse működése lényeges elemeit, foglalja össze a gyermekkori daganatok kezelésének speciális jellemzőit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- 1971 óta, jelenleg 8 központ (Bp. (3kp.), Debrecen, Miskolc, Szeged, Pécs, Szombathely)
- közös protokollok, kórlapellenőrzés, Gyermektumor-regiszter
- gyors progresszió, terápiás érzékenység, életkori specificitások
- hosszútávú életkilátások – toxicitás monitorizálás

3. B.

Magyarázza el a kiégési (burn out) szindróma fogalmát, ismertesse tüneteit és tegyen megelőzési javaslatot egy onkológiai osztályon dolgozó ápolási vezetőnek dolgozói kiégésének megelőzésére!

Kulcsszavak, fogalmak:

- szomatikus tünetek, irritabilitás, rövidtávú memória zavar, személyiség zavar
- csökkenő produktívitas, depressió, suicidium, addikciók (alkohol, drog)
- magánéleti problémák, pályaelhagyás
- stádiumok (kezdeti lelkesedés, stagnálás, frusztráció, apátia)

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

4. A.

Sorolja fel a rosszindulatú daganatok szűrővizsgálatainak fajtáit a különböző daganat lokalizációk szerint! Ismertesse a szűrővizsgálatokban rejlő lehetőségeket és fogalmazza meg a nehézségeket!

Kulcsszavak, fogalmak:

- lakosság felmérése, betegek kiszűrése
- önvizsgálat, szervezett szűrés, mobilszűrés
- specificitás, szenzitivitás (pseudopozitív irányba tévedjen)
- elérhetőség, reprodukálhatóság, egyszerűség, olcsó legyen, gyorsaság

4. B.

Foglalja össze a fej-nyaki daganatok terápiás megoldásait és ismertesse a posztoperatív rehabilitációs lehetőségeket! Készítse fel gégetumoros betegét a műtétet követő ébredésre és közvetlen posztoperatív állapotára!

Kulcsszavak, fogalmak:

- műtét ± adjuváns terápia, radioterápia, radio-kemoterápia
neoadjuváns kemoterápia
- tracheostoma életvitel (gondozás, pihenés, öltözködés, táplálkozás, higiénie, kommunikációs lehetőségek)
- hangképzési lehetőségek, segédeszközök alkalmazása (nyelőcsőhang, elektromos rezonátor)

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

5. A.

Mutassa be az egyesületek, betegszervezetek és alapítványok szerepét a daganatos betegségek megelőzésében, a korai diagnosztikában és a szűrésben, valamint a gyógykezelésben és a rehabilitációban! Soroljon fel magyarországi szervezeteket és egynek ismertesse céljait, tevékenységét!

Kulcsszavak, fogalmak:

- felvilágosítás, kommunikációs csatorna, ismeretterjesztés, szakma és civil szféra összekötése, közösségi fellépés, szűrés népszerűsítés és szervezése
- betegjogi edukáció, segédeszközök ismertetése
- önkéntesség, szakmai továbbképzések, szemléletformálás

5. B.

Sorolja fel és csoportosítsa a leggyakrabban alkalmazott izotópos terápiás beavatkozásokat és azok indikációs területeit! Ismertesse az izotópkezelés kapcsán betartandó sugárhigiénés rendszabályokat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- peptid receptor radiotherapia
- radiojód (^{131}I) a műtét után visszamaradt pajzsmirigyszövet ablatioja, vagy pedig a kialakult áttétek palliatív sugárkezelése
- ^{131}I -MIBG kezelések is történnek neuroektodermális rákokban disseminált emlő- és prosztatárakos betegek ^{89}Sr , ^{186}Re , ^{90}Y és ^{153}Sm kezelése a fájdalom csökkentésének érdekében, palliatív céllal
- bomlásidő, felezési idő, elkülönítés, vizelet és széklet védve kezelése, sugárterhelés mérés

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

6. A.

Ismertesse a tumormarkerek fajtáit, sorolja fel milyen tumormarker vizsgálatok végezhetőek a különböző daganatos betegségekben és jellemezze azok lehetőségeit a betegség diagnózisában és követésében!

Kulcsszavak, fogalmak:

- biokémiai indikátorok, elsősorban daganatos sejtek által termelt anyagok
- daganat esetén testnedvekben emelkedett szintek
- szűrésre, korai diagnózisra nem, követésre alkalmas
- tumor antigének, fehérjék, hormonok
- emlő, prosztata, here, máj, neuroendokrin tu., colon, melanoma

6. B.

Foglalja össze a palliatív medicina általános jellemzőit és ismertesse a fájdalomcsillapítás terápiás elveit és foglalja össze gyógyszeres és nem gyógyszeres lehetőségeit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- életminőség javítása, tünetkezelés, holisztikus szemlélet, kezelés folyamán végigvonul
- totális fájdalom elve, felmérés-terápia-újraértékelés (fájdalom-algoritmus)
- fájdalom jellegének meghatározása (intenzitás, lokalizáció, minőség)
- WHO lépcső elemei, gyógyszerei
- fizikai stimulus, akupresszúra, TENS, blokádok, sugárkezelés

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

7. A.

Ismertesse az onkológiai ellátás intézményrendszerét és emelje ki elemeinek legfontosabb jellemzőit a daganatos betegek ellátásában!

Kulcsszavak, fogalmak:

- onkológiai centrumok, gondozók, szakbizottságok, szakambulanciák
- onkoteam, protokolláris ellátás, Nemzeti Rákregiszter

7. B.

Foglalja össze a hematológiai malignitások (Hodgkin-kór, Non-Hodgkin lymphoma, leukémiák) általános komplex kezelési elveit és emeljen ki jellemző ápolási feladatokat, ezen betegségek kezelése kapcsán!

Kulcsszavak, fogalmak:

- diagnosztika (hematológiai, cytogenetikai, molekuláris), stadiumbesorolások
- protokolláris kemoterápia, sugárkezelés, terápiarezisztens, illetve relabáló esetekben őssejt-transzplantáció
- hydrálás, tumorlízis szindróma, infectioprofilaxis

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

8. A.

Ismertesse a patológia szerepét a daganatos betegségek diagnosztikájában és terápiájában! Soroljon fel jellegzetességeket a hisztokémia, immunhisztokémia és a citopatológia vonatkozásában és azok szerepéről a patológiai véleményalkotásban!

Kulcsszavak, fogalmak:

- daganat pontos diagnózisának, osztályozásának, fokozatának megállapításában, a prognózis, a terápiás célpontok lehetséges megállapításában és a kezelés hatékonyságának leírésében egyaránt szerepe van
- diagnosztikus biopszia, szövettani elemzés és besorolás (pre-, intra-, postoperatív diagnosztika)
- malignitás-benignitás, gradeing, excisios-radikalitás
- immunhisztokémiai reakciókat legkiterjedtebben a daganatok diagnosztikájában, elsősorban a tumorok szöveti, sejteredetének meghatározásában, differenciáltsági fokának megállapításában alkalmazzuk
- cytogenetika: megjeleníti a kromoszómákat, és detektálja azok számbeli eltérését (monoszómia, triszómia) és/vagy szerkezeti átrendeződését (transzlokáció, inverzió, deléció, inverzió)

8. B.

Ismertesse az onkológiai sürgősségi állapotokat és sorolja fel a szakápoló feladatait az alapvető életfunkciók megfigyelésében, dokumentációjában és a sürgősségi helyzetek ellátásában!

Kulcsszavak, fogalmak:

- tumorlízis, agnyomásfokozódás, agyödéma, véna cava superior szindróma, vérzések, lázas neutropénia
- vitális paraméterek, monitorizálás, órás-lap

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

9. A.

Magyarázza el a magyarországi jellegzetes táplálkozási szokásokban rejlő daganat-kialakulási veszélyeket és javasoljon táplálkozási tervet emésztőrendszeri daganatok megelőzésére!

Kulcsszavak, fogalmak:

- rostszegénység, túlzott zsírfogyasztás, füstölt élelmiszerek
- magas energiabevitel, magas sóbevitel, magas összzsírbevitel, sok koleszterin
- alacsony ásványi anyag és vitaminbevitel
- égetett szeszek, alkoholizmus

9. B.

Beszéljen a központi idegrendszeri daganatos betegségek diagnosztikus és terápiás lehetőségeiről és ismertesse a szakápolói feladatokat az agydaganatos posztoperatív betegek monitorizálásában és ápolásában!

Kulcsszavak, fogalmak:

- anamnézis, MRI, CT, PET, szemészeti szakvizsgálat, neurológiai diagnosztika
- sebészet, sugárkezelés, kemoterápia, gammakés, intrathekalis kezelés
- neurológiai tünetmegfigyelés, epilepszia, kiesési tünetek, agyödéma veszély

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

10. A.

Ismertesse a daganatos betegek komplex multimodális ellátásának alapelveit és részeit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- komplex diagnosztika (biopszia, pathologia, képalkotók)
- onkoteam döntés, protokolláris kezelések
- kemoterápia, sebészeti kezelés, radiotherapia, rehabilitáció és szupportív kezelés
- tartós gondozás

10. B.

Ismertesse a hospice-filozófia- és ellátás lényegét és sorolja fel a szakápoló segítségnyújtási lehetőségeit a haldokló beteg kísérése során!

Kulcsszavak, fogalmak:

- holisztikus ellátásszemlélet, beteg és hozzátartozó egységének ellátása
- a halál az élet része, méltósággal kell kezelni
- multidiszciplináris ellátó team
- komplex tüneti kezelés, terminális betegellátás
- eutanázia elutasítása, ingyenesség
- empátia, nyíltság, egyenlő szem-magasság, befogadás

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

11. A.

Ismertesse a szupportív terápia fogalmát, sorolja fel lényegi elemeit és szerepét az onkológiai ellátásban!

Kulcsszavak, fogalmak:

- támogatják az onkológiai kezelések kivitelezését, segítik azok elviselését, illetve csökkentik vagy kivélik annak toxikus mellékhatásait
- hatására javul az onkológiai kezelési terv megvalósításának esélye, ezáltal a terápia effektivitása; javul a beteg együttműködési készsége
- lehet terápiás célból adni, a megjelenő mellékhatások, szövődmények kezelésére, vagy preventív a mellékhatások, szövődmények megelőzésére
- hányáscsillapítás, növekedési faktorok, hydrálás, hemoszubsztitúció, infekcióprofilaxis, hormonpótlás

11. B.

Mutassa be a lágyszövetdaganatok és a csontdaganatok kezelésének alapelveit és beszéljen részletesen a gyógyszeres kezelések lehetőségeiről!

Kulcsszavak, fogalmak:

- állapotfelmérés (stage-ing), CT, MRI, izotópdiaosztika
- szövettan, pathológiai diagnosztika (FM, hisztokémia, molekuláris genetika)
- sebészeti ellátás (biopszia, műtétmegválasztás: radikális seu végtagmegtartó)
- kemoterápia (neoadjuváns, adjuváns)
- sugárkezelés (primer lokus, illetve metasztázisok)

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

12. A.

Magyarázza el a rosszindulatú daganatos betegek gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz támogatási rendszerének lényeges elemeit és ismertesse a segédeszközök szerepét a rehabilitációban!

Kulcsszavak, fogalmak:

- eü. emelt, illetve kiemelt indikációk, közgyógyellátás, kihordási idő
- szakmai javaslattevési kompetencia lista
- szakbizottság, szakorvos, szakambulancia,
- gyógytornász, fizioterapeuta, sztómás nővér, rehabilitációs szakorvos

12. B.

Ismertesse a sugárterápia elvi alapjait és szerepét az onkológiai ellátásban! Ismertesse a szakápoló szerepét emlődaganatok sugárkezelése kapcsán! Részletezze a leggyakoribb rövidtávú mellékhatásokat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- ionizáló sugárzás, sugárforrás, elnyelődés, szóródás, dózis, dóziszgörbe
- külső és belső sugárforrások, besugárzástervezés
- bőregés- bőrvédelem, gastrointestinalis hatások- táplálkozás
- pszichés gondozás, felvilágosítás

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

13. A.

Sorolja fel a here és a pénisz malignus daganatos betegségeit! Ismertesse a komplex kezelés lehetőségeit és beszéljen részletesen a gyógyszeres terápia lehetőségeiről!

Kulcsszavak, fogalmak:

- állapotfelmérés (stage-ing), UH, CT, MRI, Izotópdiagnosztika, tumormarkerek
- szövettan, pathologiai diagnosztika (FM, hisztokémia, tumormarkerek)
- sebészeti ellátás (biopszia, műtétmegválasztás, RLA)
- kemoterápia (neoadjuváns, adjuváns)
- sugárkezelés (nyirokrégiók, metasztázisok)

13. B.

Fejtse ki a Nemzeti Rákregiszter működésének lényegét és jelentőségét! Ismertesse a daganatos betegségek magyarországi epidemiológiáját, rák morbiditási és mortalitási adatait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Népegészségügyi program, Nemzeti rákellenes program, statisztika, prevenció
- „population based” rendszer, minden eü. ellátó jelentésköteles
- előfordulási gyakoriság, túlélés, prevalencia, incidencia, gyógyulási arány
- adatszolgáltatás, publikáció, OEP és KSH adatszolgáltatás
- emlőrák, vastagbélrák, tüdőrák, petefészek és méhnyakrák, szájüregi daganatok

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

14. A.

Ismertesse a tüdő rosszindulatú daganatait, sorolja fel a kezelés általános alapelveit és részletezze a sebészeti terápia lehetőségeit! Sorolja fel a tüődaganatos beteg posztoperatív ápolási szükségleteit! Magyarázza el a légzőtorna szerepét betegének!

Kulcsszavak, fogalmak:

- primer tumorlokalizáció, szövettani típus, kiterjedés (Staging, grading, TNM)
- főbb szövettani típusok (kissejtes, nagysejtes, adenocarcinoma, carcinoid tu)
- rtg, CT (mellkas, koponya), bronchológia, csontizotóp, cytológia
- segmentrezekció, lobektómia, bilobektómia, pulmonektómia, hörgőrezekció, illetve plasztika, mediastinalis blokk diszekció, metasztazektómia
- mellkasi szívás, drenázs, légzésterápia, oxigénbiztosítás, obszerváció, vitális paraméterek

14. B.

Soroljon fel komplementer illetve alternatív gyógymódokat, ismertesse azok előnyeit és beszéljen az onkológiai terápiát akadályozó illetve veszélyeztető lényeges elemeiről!

Kulcsszavak, fogalmak:

- kiegészítő terápia, helyettesítő kezelés
- homeopátia, fitoterápia, balneoterápia, massage, akupresszúra, akkupunktúra, speciális diéták, beöntések
- interakció, hatássemlegesítés, toxicitás, malnutritio, félretájékoztatás

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

15. A.

Fejtse ki a vastagbél daganatos betegek általános kezelési elveit és térjen ki részletesen a betegség sebészeti kezelési lehetőségeire! Ismertesse a szakápoló feladatait a műtéti előkészítés és a posztoperatív ellátás során!

Kulcsszavak, fogalmak:

- lokalizáció szerinti előfordulási gyakoriságok ismertetése
- neoplasztikus szindrómák, gyulladáshoz kapcsolódó bélbetegségek, tumormegelőző állapotok
- anamnézis, endoszkópia, szövettan, kiegészítő CT, MRI, colposcopia
- szövettan és kiterjedés alapján terápiás terv (resectio, sugárkezelés, kemoterápia)
- endoscopy tumoreltávolítás, polipektómia, hemikolektómia, segmentalis rezekció, exstirpatio, anus prae, kétnyílású anus prae
- irrigáció, béltisztítás, diéta, pszichés felkészítés, stoma ellátás és betegedukáció

15. B.

Fejtse ki a pszicho-onkológia fogalmát és ismertesse a szakápoló feladatait a pszichés támogatásban az onkológiai szűrővizsgálatok kapcsán!

Kulcsszavak, fogalmak:

- határterületi tudomány, daganatos betegségek pszichológiai háttere
- daganatos betegek, hozzátartozók, szakemberek pszichés terhelésének felmérése és kezelése, pszichoszociális támogatás
- önmegismerés, coping stratégiák, lelki egyensúly, életminőség javítás
- felkészítés a vizsgálatokra, félelem csökkentése, pozitív esetben továbblépés segítése

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

16. A.

Ismertesse a máj és hasnyálmirigy daganatos betegségeit és kezelésük sarokpontjait! Részletezze a szakápolási feladatokat az előrehaladott hasnyálmirigy rákos beteg esetében!

Kulcsszavak, fogalmak:

- epidemiológiai összefüggések, rizikótényezők ismertetése
- főbb szövettani típusok (hepatocellularis cc, fibrolamellaris cc, hepatoblastoma, cholangiocellularis cc, illetve adenocarcinoma, szigetsejt daganatok)
- kivizsgálás: szerostatus, képalkotók (UH, CT, endoscopos vizsgálatok), szövettan, stage-ing
- műtét, kemo- és sugárkezelés

16. B.

Foglalja össze a daganatos betegségek immunológiai vonatkozásait és ismertesse a daganatok immunterápiájának lényeges elmeit és gyógyszerfajtaíat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- immuntolerancia, daganatellenes T-sejt aktivitás, immunszuppresszív állapotok (primer és szerzett formák)
- karcinogenezis és endogén tumorszuppresszio egyensúlya
- cytotoxikus és NK sejttes tumorölés, tumorellenes vakcinák, cytokinek, interleukinek, monoklonalis antitestek

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

17. A.

Sorolja fel a gyermekkori daganatok leggyakoribb fajtáit és ismertesse a kezelésük alapvető elemeit! Részletezze a szakápoló speciális ápolási feladatait daganatos gyermek kezelése során!

Kulcsszavak, fogalmak:

- leukémiák (25-30%), agydaganatok 25-30%), neuroblastoma (8-10%), Wilms tumor (6%), lymphomák (8-10%), lágyszövetdaganatok (8%), csont tumorok (8%), májtumorok (4%), retinoblastoma
- általában gyors progresszió, kemo- és sugárérzékenyek, gyors metasztázis képzés
- nagy dózisu gyógyszeres kezelés, szükség esetén autológ őssejt kezelés
- életkornak megfelelő ellátás, érettségi szint szerinti kezelés, ill. tájékoztatás, szülők együttese kezelése illetve vezetése

17. B.

Ismertesse a totális fájdalom fogalmát és elemezze a kezelés lehetőségeit az al csoportok bontásának megfelelően!

Kulcsszavak, fogalmak:

- fizikális, spirituális, szociális és pszichológiai fájdalom, Cicely Saunders írta le
- fizikális: daganat és a társbetegségek kezelése
- spirituális: Hit elvesztése, harag Istennel, a Lét kérdése
- szociális: Szerepvesztés, munkahelyvesztés, létbizonytalanság, család bajai
- pszichológiai: szorongás, depresszió, félelem a szenvedéstől

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

18. A.

Elemesse a testmozgás jelentőségét a daganatos betegek rehabilitációjában! Ismertesse a mozgásterápia lehetőségeit! Sorolja fel a mozgásterápia kapcsán figyelembe veendő veszélyeztető tényezőket!

Kulcsszavak, fogalmak:

- javítja a túlélést (bizonyítékokon alapuló vizsgálatok), segíti a kezelések elviselését, javítja a pszichoszociális vitalitást, segíti a visszailleszkedést
- keringésjavítás, közérzetjavítás, vázizomzat tónusjavítás, csonterősítés, koordinációs képesség fejlesztés
- vérékenység, protézisviselés, sztomák, kanülviselés, koordinációs zavarok, sérülésveszély, pathológiás fraktúra veszélye

18. B.

Ismertesse a pajzsmirigy és mellékpajzsmirigy daganatos betegek ellátási specialitásait! Beszéljen a hangszalagbénulás és a gégeoedema klinikai jeleiről és az ellátás lehetőségeiről!

Kulcsszavak, fogalmak:

- pajzsmirigy tumorok a leggyakoribb endokrin tumorok
- differenciált carcinoma (papillaris 61%, follicularis 25% kevert), medullaris pm cc. (MEN 2a2b) 5%
- rosszul differenciált: anaplasticus 3%
- átlagban kiváló túlélés
- kezelés: műtét, hormonpótlás, szükség esetén radiojód, illetve külső sugárforrás kezelés
- anaplasztikus rosszul kezelhető
- fonációs zavarok, nyelészavar, fulladás, cyanozis, légszomj

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

19. A.

Ismertesse az emlőrák kialakulásának rizikófaktorait! Fogalja össze az emlőrák diagnosztikáját és ismertesse a szűrővizsgálatok lehetőségeit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- familiáris (genetikai), endokrin (szülési kor, hormonkezelés, atniconcipiens), életmód (alkohol, túlsúly), ionizáló sugárhatás (korábbi tu miatt pl.)
- emlő UH, mammográfia, aspirációs cytológia, vastagtű biopszia, PET, MRI, tumor-markerek, metasztázis keresés (hasi UH, mellkasi-, koponya CT)
- önvizsgálat, ultrahang, mammográfia

19. B.

Beszéljen a holisztikus betegellátásról, ismertesse a holisztikus ellátás alapelemeit és filozófiáját!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a teljességre, az egészre törekvő; az a gyógyítási mód, melynél figyelembe veszik a beteg értelmi, fizikai és szociális állapotát is
- életminőség elsődleges tiszteletben tartása, a gyógyítás a teljes emberre irányul
- saját életfelfogás tiszteletben tartása, az élet, a hit tisztelete, saját gyógyító erők mobilizálása, alternatív és komplementer terápiák lehetséges alkalmazása
- a gyógyító mechanizmusok facilitálása, serkentése

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

20. A.

Sorolja fel a gyomor daganatos betegségeit, ismertesse a komplex kezelés lehetőségeit és beszéljen részletesen a műtéti gyógykezelés lehetőségeiről! Foglalja össze a szakápoló feladatait a műtéti előkészítés és a posztoperatív ápolás során!

Kulcsszavak, fogalmak:

- szövettanilag 95% adenocarcinoma, egyéb: lymphoma, GIST, sarcoma, carcinoid
- lymphogén és hematogén terjedés
- állapotfelmérés (stage-ing, TNM), UH, CT, szövettan, sebészet, sugárkezelés és kemoterápia
- kuratív műtétek: Billroth műtét, subtotalis rezekció, totalis gastrektomia, proximális rezekció. Palliatív műtét: gastro-entero anasztomozisok

20. B.

Sorolja fel az onkológiai betegek szexuális problémáit, térjen ki az emlőműtött és stomás betegek problémáira is! Sorolja fel a genetikai tanácsadás, a fogamzásgátlás főbb kritériumait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- menstruációs zavarok, amenorrhoea, merevedési és libidó problémák, sicca szindróma, infertilitás
- testséma zavarok, önkép problémák, foetor

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

21. A.

Ismertesse a vese és hólyagdaganatok fajtáit, rizikótényezőit! Beszéljen részletesen a gyógyszeres és immunkezelés lehetőségeiről!

Kulcsszavak, fogalmak:

- vese: dohányzás, vegyi anyagok, genetikai tényezők, hormonális tényezők, vese-elégtelenség
- heamaturia, fájdalom, tapintható terime, hypertonia, láz, gyengeség, fogyás, fáradtság, levertség, hányinger, hányás
- parenchymatumorok (hypernephroma), laphámrák, transitionalis tu.,
- kemo- és immunterápia (interferon, interleukin, dentritikus sejtek), hormonterápia
- hólyag: életkor, nem, foglalkozási tényezők, kémiai karcinogének, fizikális irritáló tényezők
- tünet: heamaturia, gyakori vizelés, hólyagérzékenység, fájdalom, alsóvégtag lym-poedema
- papilloma, transitiocellularis cc., laphámrák, adenoccc.
- intravesicalis, intraarterialis és szisztémás kezelés

21. B.

Ismertesse a stomás betegek mindennapi életének kihívásait és jellegzetességeit (táplálkozás, öltözködés, utazás, sport)! Beszéljen a stomás betegek lelki és testi rehabilitációjáról!

Kulcsszavak, fogalmak:

- pszichés kezelés: testséma kontroll, felkészítés műtét előtt, családtagok felkészítése, a szégyenérzet csökkentése
- öltözködés: Derékban nem szoros ruha viselete. Öv helyett nadrágtartó.
- sportolás: előnyös: kocogás, úszás, kerülni kell: küzdősportok
- utazás: csomagokat ne cipelje, az ápolási eszközöket a kizárólagos helyre helyezze el, meleg éghajlatú tájakon a segédeszközt hűteni kell, mert megolvadhat
- étkezéseknél fokozott elővigyázatosság szükséges, folyadékfogyasztásra, irrigálás-ra palackos, vagy forralt vizet lehet használni
- diéta: kis mennyiségű, rost dús, fehérje- és vitaminokban gazdag, zsírszegény táplálék fogyasztása, szénsavas ital kerülése, gáz megköthető: joghurttal, szódabikarbónával, gyógyszerrel
- testséma kezelés, családtagok segítése, szégyenérzet csökkentése

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

22. A.

Ismertesse a prosztatata daganatos betegségeit és a komplex ellátás lehetőségeit! Beszéljen részletesen a gyógyszeres és hormonális terápiás ellátásról!

Kulcsszavak, fogalmak:

- rizikó: elhízás, zsír dús étkezés, tejtermékek túlzott fogyasztása, hormonváltószerek: androgének
- szűrés: PSA, rect.dig.vizsg, UH
- adenocarcinoma, transitionális sejtű tumor, laphámcarcinoma
- fizikális vizsgálat, radiológia, labor, CT, UH, csonttörés
- biopszia, műtét, sugár-, hormon és kemoterápia
- hormonterápia: ösztrogének, antiandrogének, LH-RH analógok, Totál androgén blokk
- kemoterápia

22. B.

Csoportosítsa a mesterséges táplálás formáit és javaslatait! Beszéljen a parenterális táplálás előnyeiről és rizikó tényezőiről! Soroljon fel speciális szondatípusokat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- enterális és parenterális táplálás, szonda, PEG, PEJ
- folyamatos táplálás, keverékinfúziók, kiegyensúlyozott bevitel, perifériás és centrális bevitel
- kanülfertőzés, zsírsavcsere megzavarása, ionzavar, enterális maturatio hiánya

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

23. A.

Ismertesse a leggyakoribb nőgyógyászati daganatokat (petefészekrák, méhnyakrák) sorolja fel a komplex kezelés irányelveit! Beszéljen részletesen a műtéti megoldásokról és a szakápoló feladatairól a posztoperatív ápolás során!

Kulcsszavak, fogalmak:

- petefészek: 3. leggyakoribb nőgyógy. tumor, leggyakoribb nőgyógy halálok
- nincs megfelelő szűrés, rizikófaktorok, diagnosztikus eljárások, tumormarkerek
- stádiumhoz illesztett sebészeti kezelés, gyógyszeres (első és másodvonalbeli) sugárkezelés, biológiai válaszmódosítók, hormonok
- műtét célja max. tumorrezekció és szövettan
- biopsia, ascites vizsgálat, egyoldali adnexectomia, transabdominalis hysterectomia total omentectomy, debulking műtét
- méhnyakrák: kiindulási hely, terjedési irányok,
- szövettani típusok: CIN, Laphámrák, Adenocarcinoma, egyéb carcinomák, neuroendokrin tumorok
- sebészet, sugár- és kemoterápia
- conisatio, hysterectomia, radikális hysterectomia, vaginectomia radikális méheltávolítással, exenteratio
- vitális paraméterek, pszichés gondozás, sebtörlés

23. B.

Ismertesse a daganatos betegek táplálkozásának és táplálásának alapelveit! Beszéljen a táplálék kiegészítők, vitaminok szerepéről! Soroljon fel speciális, daganatos betegek számára alkalmazható tápszereket!

Kulcsszavak, fogalmak:

- választékos, tápanyag dús, a beteg állapotához igazodó, a speciális állapotokat (stoma, kanül, PEG, PEI), rostok szerepe, ballasztok
- komplementer szerek- ne zavarják a kezelést, figyeljünk a potenciális interakciókra (pl. grapefruitlé)
- táplálási egyensúlyban javul a kezelés toleranciája, javul a túlélés
- táplálkozás nem egyenlő a felszívódással, súlycsökkenés esetén táplálás kell

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

24. A.

Ismertesse a radiológiai képalkotó vizsgálatok (UH, CT, MRI, PET) szerepét az onkológiai ellátásban (diagnosztika és követés)! Sorolja fel az egyes vizsgáló eljárások előnyeit és hátrányait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- diagnózis, stádiumbeosztás, metasztázisok keresése, terápiás válasz megítélése, remissziós status, után követés, relapsus kizárás
- UH: gyors, könnyen reprodukálható, kevés pontos; CT hamar elérhető, nagy pontosságú, sugárterhelés; MRI: nem sugároz, nehezen szervezhető, lassú, klausztrofóbia!; PET: igen drága, nehezen elérhető, funkcionális infót is ad, teljes test leképezés

24. B.

Foglalja össze a terminális betegek ellátása kapcsán jelentkező leggyakoribb tüneteket és azok ellátásának lehetséges módjait!

Kulcsszavak, fogalmak:

- hányás, hányinger, cachexia, étvágytalanság, hasmenés, székrekedés, fájdalom (típusai!), depresszió, szorongás, szeparációs érzés, köhögés, dyspnoe, légszomj, cyanosis, széklet-, vizeletürítési zavar, görcsök, bénulások, teltségérzet
- gyógyszeres terápia, pszichoterápia, holisztikus szemlélet, komplementer kezelések, gyógyászati segédeszközök

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

25. A.

Ismertesse részletesen a jó- és rosszindulatú daganatok patológiai különbségeit! Beszéljen a rákmegelőző állapotokról és magyarázza el a differenciálódás és a metasztázis képződés folyamatát!

Kulcsszavak, fogalmak:

- jóindulatú: szomszédos szöveteket széttolja, azoktól jól elhatárolódik, növekedése lassú, akár meg is állhat, áttétet nem ad, a test távoli részeibe nem terjed, eltávolítás után nem újul ki, általában nem halálos kimenetelű (lokalizáció!)
- rosszindulatú: a szomszédos szövetekkel összekapaszkodik, azokban terjed és pusztít, nincs éles határa, növekedése változó sebességű, általában gyors, áttétet ad, a test távoli részeibe terjed, kiújulhat, kezelés nélkül halálos kimenetelű
- obligát és fakultatív prekancerózisok, genetikai rákmegelőző állapotok
- differenciálódás: a daganatos sejtnak a normális sejthez való hasonlóságának mértéke, az alacsonyabb differenciáltság azt jelenti, hogy a daganatos sejtek kevésbé hasonlítanak a normális sejtekre és sokkal agresszívebbek
- metasztázis képződés: komplex multifaktoriális folyamat, daganat és szervezet egysége meghatározó, angiogenezis, sejtadhézió, sejtinvázió, keringő sejtek, immunrendszer szerepe

25. B.

Sorolja fel a hormonterápia alkalmazásának lehetőségeit a malignus daganatok kezelésében és térjen ki részletesen az emlődaganatok kezelésében játszott szerepére!

Kulcsszavak, fogalmak:

- hormon szenzitív daganatok, hormonreceptor vizsgálatok (ösztrogén, progeszteron)
- hormonális hatások előidézése illetve megszüntetése, hormonblokádnak, teljes hormonális castratio
- emlő: tamoxifen, aromatase gátlók, GnRH analógok, Faslodex, progeszteron származékok

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

26. A.

Beszéljen az onkológiai sebészeti kezelés elveiről! Ismertesse részletesen a szervkímélő és szervmegtartó műtétek jelentőségét! Ismertesse a metasztazektómia elvégzésének lehetőségeit!

Kulcsszavak, fogalmak:

- diagnosztika lehet: preoperatív, intra- és posztoperatív
- műtéti indikációk (relatív és vitális) és kontraindikációk (relatív és abszolút) ismeretése
- operabilitás és inoperabilitás, rezekabilitás és irrezekabilitás
- kuratív és palliatív műtétek, radikális, second look
- testséma megőrzés, funkciómegtartás
- metasztazektómia: primer tu. kontrollja, egyéb szervben áttét nincs, a metasztázis komolyabb parenchyma károsítás nélkül eltávolítható, a beteg operábilis és a műtéttől túlélési előny várható

26. B.

Ismertesse a folyadékellátás szerepét a daganatos betegek kezelése és gondozása kapcsán! Beszéljen a hydrálás jelentőségéről! Soroljon fel a kezelése kapcsán alkalmazott infúziós adatokat! Értelmezze a folyadék egyensúly fontosságát idős daganatos beteg kezelése kapcsán!

Kulcsszavak, fogalmak:

- szervezet homeosztázisának fenntartása, sejttanyagcsere, keringési egyensúly, napi folyadékigény, perspiratio insensibilis, tumorlízis szindróma, sokkos állapot
- előírt hydrálás, kezelési „mosás”, ledált keringés, myokardiális funkciózavar, hypertonia

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

27. A.

Foglalja össze a daganatok figyelmeztető jeleit! Ismertesse az önvizsgálatok lehetőségét és jelentőségét az egyes daganatfajtákban (bőr, szájüreg, mell, here)!

Kulcsszavak, fogalmak:

- megmagyarázhatatlan fogyás, láz, fejfájás, fájdalom, szédülés, kettős látás, émelygés, hányinger, köhögés, rekedtség, váladék, gyengeségérzés, ok nélküli verejtékezés, hosszan tartó étvágytalanság
- könnyű, gyors, reprodukálható, gyanújelnél forduljunk orvoshoz
- helyes technikák ismertetése

27. B.

Magyarázza el a tracheostomával élő személy életviteli nehézségeit! Beszéljen a korszerű segédeszközökről! Ismertesse a szakápoló feladatait a stomás beteg gondozásában!

Kulcsszavak, fogalmak:

- testséma zavar, szociális előítéletek, öltözködés, sportolás, közösségi táplálkozás, betegségek, váladékkezelés
- szűrők, korszerű hangképző eszközök, önedvesítő eszközök
- előkészítés, edukáció, decubitus, illetve felázás megelőzés, pszichés vezetés

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

28. A.

Ismertesse az endoszkópos vizsgálóeljárások lényegét, sorolja fel diagnosztikus és terápiás alkalmazási lehetőségeiket a malignus betegségek ellátásában. Hogyan készíti elő betegét felső passage vizsgálatra!

Kulcsszavak, fogalmak:

- endoszkóp: testnyíláson, vagy művileg készített úton a szervezetbe juttatott optikai eszköz (általában üreges szerv vizsgálatára), merev vagy hajlékony
- diagnosztikus vagy terápiás v. kevert, daganatkeresés és szövettan
- terápiás: vérzéscsillapítás (gyógyszeres, thermo, laser, photo), polypectomia tumor ablatio (thermo-, laser), szűkületek feltágítása, áthidalása, stentelése
- szájadék készítés (PEG), műtétek elvégzése

28. B.

Ismertesse a WHO gyógyszeres fájdalomcsillapítási lépcsőjét! Beszéljen a morfin és morfin-származékok alkalmazási lehetőségeiről és ismertesse részletesen a lehetséges mellékhatásokat!

Kulcsszavak, fogalmak:

1. lépcső: nem opioid szerek+/-adjuvans szerek;
ha fájdalom változatlan, fokozódik, mellékhatások súlyosak ⇒
2. lépcső: gyenge opioid szerek+nem opioid szerek+/-adjuvans szerek;
ha fájdalom változatlan, fokozódik ⇒
3. lépcső: erős opioid szerek+nem opioid szerek+/-adjuvans szerek
  - ha a fájdalom ekkor is fokozódik: dózisémelés, adjuvans szerek módosítása, nem-gyógyszeres fájdalomcsillapítási módszerek – pszichoterápia, fizikai módszerek, anaesthesiológiai beavatkozások, sebészi neuroablációs- és stimulációs eljárások
  - obstipáció, sedatio, hányinger, hányás, vizelet és széklet retenció, vizketés, respiratorikus szupresszió

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

29. A.

Ismertesse a daganatok mellkas-sebészeti ellátásának vonatkozásait! Sorolja fel a mellkasi műtétek utáni szövődeményeket és a szakápoló feladatait a posztoperatív ellátása szakban!

Kulcsszavak, fogalmak:

- endoscopia, thoracoscopia, exploratio, medistinoscopia, transthoracalis biopsia
- thoracotomia, segmentectomia, lobectomy, bilobectomy
- hosszanti median sternotomia, parasternalis mediastinotomia
- pneumothorax, pneumomediastinum, hemothorax, hemo-pneumomediastinum, hemothorax, keringés és légzészavar, vena cava superior sy.
- vitális paraméterek rögzítése, O₂ adása, légzőtorna, draine figyelés

29. B.

Jellemezze a genetikai vizsgálatok jelentőségét a daganatok diagnosztikájában és terápiájában! Nevezzen meg genetikailag szűrhető rákmegelőző állapotokat és azok jelentőségét a családkövetésben- és tervezésben!

Kulcsszavak, fogalmak:

- a genetikai eltérések kimutatására alkalmas módszerek közül a PCR, RT-PCR, Southernblott, Fish és a RQ-PCR a leggyakrabban alkalmazott
- célok: magas rizikójú családok szűrése (familiális tumorok), korai tumor diagnózis és monitorozás, prognózis megítélése
- magas rizikójú családok tagjai olyan mutációkat hordoznak, amelynek jelenléte jelentős mértékben fokozza egy adott daganat kialakulását
- retinoblastoma, adenomatous poliposis coli, BRCA gének, MEN-1 és MEN-2 sy.

Rauk Edit

mb. főigazgató-helyettes,
GYEMSZI EFF

